

Uz šā akta pamata 2004. gada 20. septembrī izdarīts nelikumīgi izlietotās elektroenerģijas aprēķins, kas pievienots aktam kā pielikums (turpmāk – aprēķins). Pieteicējai apmaksai nosūtīts rēķins par Ls 233,47, norādot apmaksas termiņu 2004. gada 30. septembri.

[2] Izskatījusi *O.K.* sūdzību par iepriekš minēto aktu, Administratīvās rajona tiesas tiesnese ar 2004. gada 19. oktobra lēmumu atteikusi pieņemt pieteikumu, norādot, ka pieteikums par šī akta atcelšanu nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā.

Izskatījusi blakus sūdzību par šo lēmumu, Administratīvā apgabaltiesa ar 2004. gada 7. decembra lēmumu to atstājusi negrozītu.

Savukārt, ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005. gada 25. janvāra lēmumu iepriekš minētais apgabaltiesas lēmums atcelts un pieteikums nosūtīts Administratīvajai rajona tiesai jautājuma izlemšanai par lietas ierosināšanu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2005. gada 3. marta lēmumu atteikts pieņemt *O.K.* pieteikumu, uzskatot, ka akts un aprēķins nav administratīvie akti, jo tie nerada tiesiskas sekas.

[4] Izskatījusi *O.K.* blakus sūdzību par iepriekš minēto lēmumu, Administratīvā apgabaltiesa 2005. gada 19. maijā nolēma Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2005. gada 3. marta lēmumu atcelt daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu par akta atcelšanu un nodot jautājumu jaunai izskatīšanai tajā tiesā, kas lēmumu pieņēmusi, bet lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu par aprēķina atcelšanu, atstāt negrozītu.

[4.1] Apgabaltiesa konstatējusi, ka lietā jānoskaidro, vai pieteicējas apstrīdētie dokumenti uzskatāmi par administratīvajiem aktiem un vai pieteikums par to atcelšanu skatāms administratīvā procesa kārtībā.

[4.2] Apgabaltiesa konstatējusi, ka konkrētā lieta jau skatīta Administratīvo lietu departamentā, kas pieņēmis arī lēmumu. Tulkojot paplašināti Administratīvā procesa likuma 350. panta pirmo daļu par zemākas instances tiesas pienākumu ievērot Senāta sniegto tiesību normu interpretāciju spriedumā, apgabaltiesa atzinusi, ka šī norma piemērojama arī blakus sūdzību izskatīšanai. Tādējādi apgabaltiesa ņēmusi vērā Senāta lēmumā doto Enerģētikas likuma 4. panta un 5. panta pirmās daļas, likuma „Par

sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 2. panta, 9. panta 4. punkta un 10. panta trešās daļas, kā arī citu tiesību normu interpretāciju.

[4.3] Tā kā VAS „Latvenergo” darbinieki, sastādot aktu, darbojās publisko tiesību jomā un tā kā minētais akts ir spēkā arī bez adresāta piekrišanas, apgabaltiesa atzinusi, ka šis akts uzskatāms par konstatējošo administratīvo aktu. Līdz ar to par nepamatotu atzīts pirmās instances tiesas tiesneses secinājums, ka pieteikums par VAS „Latvenergo” akta atcelšanu nav skatāms administratīvā procesa kārtībā.

[4.4] No likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 32. panta pirmās un otrās daļas apgabaltiesa secinājusi, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja un lietotāja strīdus par parāda piedziņu no lietotāja par saņemtajiem pakalpojumiem izskata tiesa likumā noteiktajā kārtībā. Tā kā šajās normās nav noteiktas VAS „Latvenergo” tiesības piedzīt parādu no lietotāja bezstrīdus kārtībā, līdz ar to zaudējumu un aprēķināto maksājumu parāda piedziņa no lietotāja notiek civilprocesuālajā kārtībā. VAS „Latvenergo” pret *O.K.* vispārējās jurisdikcijas tiesā arī ir iesniegusi prasību par parāda piedziņu.

[4.5] No iepriekš konstatētā un secinātā apgabaltiesa atzinusi, ka *O.K.* pieteikums daļā par aprēķina atcelšanu nav skatāms administratīvā procesa kārtībā.

[5] Par apgabaltiesas lēmumu *O.K.* iesniegusi blakus sūdzību. Sūdzībā norādīts, ka VAS „Latvenergo” 2004. gada 17. septembra akts Nr. 11076 un tā pielikums (rēķins) ir vienots administratīvais akts, jo rēķins tiek izmantots tikai kopā ar pamatdokumentu. Tādējādi šiem abiem dokumentiem kopā ir juridisks saturs, kas rada divu veidu tiesiskas sekas – tiesisko attiecību konstatāciju un tiesisko attiecību nodibināšanu.

Pieteicēja norāda, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 366. pantu administratīvo aktu, kas uzliek adresātam pienākumu samaksāt noteiktu naudas summu, piespiedu kārtā izpilda, ja tas izdots rakstveidā. Taču administratīvā lieta netika ierosināta.

Bez tam, pieteicēja norāda, ka lietā ir dokumenti par viņas veiktiem maksājumiem par elektroenerģiju. Tas pierāda to, ka elektroenerģijas skaitītājs ir faktiski darbojies un uzskaitījis faktiski ienākošo elektroenerģiju. Tā kā Administratīvā procesa likuma 150. pants noteic iestādes pienākumu pierādīt tos apstākļus, uz kuriem tā atsaucas, VAS „Latvenergo” jāpierāda, ka *O.K.* ir piegādāta elektroenerģija 5409 kWh apjomā, par kuru aprēķināts parāds 233,47 Ls.

Motīvu daļa

[6] Administratīvā apgabaltiesa pareizi ir secinājusi (sk. apgabaltiesas lēmuma 16. punktu), ka Administratīvā procesa likuma 350. panta pirmā daļa ir tulkojama paplašināti un ka tās tiesiskais regulējums – tiesību normu interpretācija, kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna – attiecināms arī uz Senāta lēmumiem, kas pieņemti, izskatot blakus sūdzības.

Administratīvo lietu departaments iepriekšējā lēmumā šajā lietā (sk. Administratīvo lietu departamenta 2005. gada 25. janvāra lēmuma 11. punktu), tulkojot noteikumu Nr. 413 normas, izteicis atziņu, ka AS „Latvenergo” darbinieki, ne tikai sastādot aktu par elektroenerģijas nelikumīgu lietošanu, bet arī veicot nelikumīgi izlietotās elektroenerģijas aprēķinu uz šāda akta pamata, darbojas kā varas pārstāvji.

Tādējādi, atstājot negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu par atteikšanos pieņemt *O.K.* pieteikumu daļā par aprēķina atcelšanu, apgabaltiesa nav ņēmusi vērā iepriekš minēto Senāta sniegto tiesību normu interpretāciju.

[7] Administratīvo lietu departamenta ieskatā pamatots ir blakus sūdzībā izteiktais viedoklis, ka akts un aprēķins ir vienots dokuments.

[7.1] Elektroenerģijas piegādes un lietošanas nosacījumus iedzīvotājiem regulē noteikumu Nr. 413 XIV nodaļa. Atbilstoši šo noteikumu 164. punktam, ja piegādātājs konstatē pārkāpumus, kuru dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja elektroenerģiju lietot bez maksas, tad piegādātājs sastāda **aktu, pamatojoties uz kuru izdara pārrēķinu.**

[7.2] Pārrēķina veikšanas veids un kārtība ir noteikta **iepriekš minēto noteikumu** 165. punktā, proti, izdarot pārrēķinu, ņem vērā dzīvoklī esošos sienas kontaktus, apgaismošanas ierīces, sildierīces un elektrodzinējus, to daudzumu, jaudu un lietošanas ilgumu. Administratīvo lietu departamenta ieskatā no minētā var secināt, ka šādam pārrēķinam ir sankcijas raksturs, jo patērētās elektroenerģijas apjoms tiek prezumēts, nevis noteikts atbilstoši faktiskajam patēriņam.

[7.3] Turklāt aprēķins ir akta pielikums (sk. lietas 7. un 18. lpp.). Šo aprēķinu, izvērtējot aktu, ir veikuši AS „Latvenergo” darbinieki atbilstoši noteikumiem Nr. 413.

Tādējādi, kā jau norādīts Administratīvo lietu departamenta iepriekšējā lēmumā (sk. 2005. gada 25. janvāra lēmuma 10. punktu), AS „Latvenergo” darbiniekiem normatīvajā aktā ir piešķirtas tiesības vienpusēji aprēķināt lietotājam papildu maksājumus, pamatojoties uz aktu, kam ir publiska ticamība.

[7.4] Iepriekš minētie apsvērumi liecina par akta un aprēķina nesaraucamo saistību, kuras dēļ nav pamatota atziņa par to atsevišķu pārsūdzēšanu. Turklāt Administratīvo lietu departamenta ieskatā šāda akta un aprēķina tiesiskuma izvērtēšana pēc lietotāja pieteikuma nav pieskaitāma strīdam par parāda piedziņu no lietotāja par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 32. panta pirmās daļas izpratnē.

[8] Tādējādi Administratīvo lietu departaments uzskata, ka apgabaltiesas lēmums daļā, ar kuru atstāts negrozīts Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmums par *O.K.* pieteikuma par aprēķina atcelšanu nepieņemšanu, ir nepamatots un tādēļ atceļams. Jautājums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu nododams jaunai izlemšanai Administratīvajai rajona tiesai.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323. panta 3. punktu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Administratīvās apgabaltiesas 2005. gada 19. maija lēmumu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2005. gada 3. marta lēmums daļā, atcelt un nodot jautājumu jaunai izlemšanai Administratīvajai rajona tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.

Priekšsēdētāja senatore

E. Vernuša

senatore

I. Skultāne

senatore

M. Zāģere